

Величка Настрадаинова

Невероятната
Марта

eКниги

Величка Настрадаиова

Невероятната Марта

Величка Настрадаинова
Невероятната Марта

© Величка Настрадаинова, автор, 2010

© Йордан Янков, корица, 2010

© е-Книги, 2010

ISBN 978-954-497-012-3

ВЕЛИЧКА НАСТРАДИНОВА

**НЕВЕРОЯТНАТА
МАРТА**

eКниги
София, 2010

Съдържание

Подаръци и благодарности	7
Междупланетните войни на Марта Матева	42
Срам за троянци прославени и пълногръди дарданки.	59
Бялата бездна	72
Романс за Леонардо	96
Песничка от славянски автор	121
Благонравните	138
Заклинание	161
Момиче от сняг	181

Подаръци и благодарности

*Щастлив съм аз, че те обичам,
но ти живееш в огледало.*

Петър Анастасов

Младият, талантлив и вече твърде известен писател Матю Матев влезе в клуба. Държането му трябваше да изразява нехайство и известна доза пренебрежение – и към благосклонните литературни критици, и към благоговеещите пред него дами. Огледа полупразния салон и тъкмо когато реши да се качи по стълбите, на терасата се появи видение.

Видението бе облечено в сивкава рокля, гарнирана с бели дантели.

„Красива ли е? – си зададе съвсем нелепия въпрос Матев. – Красива ли е? Не може да се определи. Като че е потънала в някакъв облак от ухания. По-скоро – около нея има... сияние...“

Матев се спря и я заразглежда като произведение на изкуството.

Тя стоеше неподвижно – досущ статуя, и само очите ѝ преброяваха салона, изглежда търсеше някого. Усмихна се и се отправи към масата, където се беше разположила доктор Нели Жлебинска – известен пси-

хиатър, снаха на още по-известния професор Жлебински. Двете жени се целунаха и веднага се разбъбриха, като че едва са дочакали мига на срещата.

Матев много добре разбираше, че ще бъде излишен, но въпреки това се насочи към доктор Жлебинска и се поклони с подкупваща приветливост:

– Ще ви преча ли?

Нели Жлебинска, почитателка на писанията му, възропта:

– Това на мен ли го казваш? Сядай – и се обърна към непознатата: – Представям ти автора на „Два ярда спокойствие“ – Матео Матев – а към Матев: – Това е певицата Марта Матева.

Матев галантно пое ръката на Марта и се опита да я целуне, но тя ловко я изтегли и вместо нея му поднесе лявата си ръка.

– Дясната ми ръка я целува кой как свари. Я вие вземете лявата.

Матев се зачуди като комплимент ли да приеме това, или като подигравка. За всеки случай поде разговор със закачлив тон:

– Марта Матева? Рядко пее на нашите сцени поради постоянни ангажименти из цял свят, а когато е в България, не желае да стои в столицата и пребивава в родния си град...

– Не пребивавам, а живея – спокойно поясни Марта. – Но продължавайте, продължавайте... Какво още говорят за мен?

– С особено удоволствие разиграва диригенти и журналисти. Много толерантна към колегите си. Обича старинна музика и детски хорове. Своенравна. Немъжена.

– А, виж, последното е вярно – радостно установи Марта.

Матев зае позата на прокурор и запита безмилостно:

– И защо не сте омъжена?

На Марта тази игра ѝ хареса.

– Не ме щат. Никой не е дошъл да ми поиска ръката.

– Никой? – още по-мрачно продължи разпита Матев и като получи повторно потвърждение, провъзгласи: – Тогава аз искам ръката ви. Предпочитам лявата. И моля, помислете за изгодата, която ви дава моето предложение – няма да сменяте фамилното си име. Пак ще си останете Матева.

Марта изобрази дълбок размисъл, а Нели Жлебинска се намеси:

– Тук има нещо подозрително. Вие да не сте роднини? Като медицинско лице съм длъжна да ви предупредя за неприятните последствия от браковете между родственици.

– Приемам всякакви последствия – храбро заяви Матев.

А все още мислещата Марта загрижено каза:

– Аз съм малко бавно развиваща се. Не може ли да ми поискате ръката след една година? Дотогава ще съм измислила отговора.

– Ще чакам до края на дните си – скръбно обеща Матев и попита дамите какво ще пият, защото келнерът отдавна стърчеше неподвижно зад гърба му и с удоволствие следеше разговора.

След като сервитюрът се отдалечи, за да изпълни поръчката, Марта допълни с печален тон:

– Дотогава, надявам се, ще се установи и дали е редно да встъпя в брак – нали е нужно медицинско свидетелство, че си здрав? А аз не се чувствам добре напоследък и Нели трябва да се погрижи за мен.

– Какво ти е? – с подозрение запита доктор Жлебинска.

– Сънувам черно-бели сънища. Много лош признак. Винаги съм сънувала цветно. Отдавна е известно, че на човек сънищата трябва да са или черно-бели, или цветни. Щом има смяна, телевизорът – и тя почука главата си – е повреден.

– Да, права си – потвърди доктор Жлебинска. – Нужно е да се лекуваш. Като за начало ти препоръчвам петнайсет грама алкохол преди обяд – тя посегна към чашата си и снизходително погледна кафето на Марта.

– Аз заради едни сънища алкохоличка няма да ставам – твърдо отвърна Марта. – Пийте, тровете се, пък аз ще се оплача на свекър ти и той ще ми даде едни хубави хапчета.

– Хапчета за цветни сънища още няма, но за всеки случай оплачи му се – посъветва я Нели. – Той много обича ти да му се оплакваш.

Матев се почувства пренебрегнат. Намеси се, макар че съзнаваше нетактичността си.

– А какви сънища сънувате?

Марта просветна, около нея наистина се разнесе уханье.

– Сънувам най-вълшебните сънища на света. Никой не може да сънува като мен.

– А вие откъде знаете какво сънуват другите хора?

– Това им личи! – радостно заяви Марта. – Аз познавам кой какво сънува.

– Фантастично – престори се на изумен Матев. – И как го правите?

– Влизам в чуждите сънища и гледам. Например снощи вие сте сънували военен трибунал край страшни зелени водопади. Осъдили са някакъв капрал на

смърт. А вие сте помогнали на този нещастник да избяга през непроходимите джунгли, задъхвали сте се от жегата и влагата, гонили са ви, ранили са ви, плавали сте по река с пробита пилога и тогава сте достигнали морски бряг, къща от червен камък сред палми, а от балкона една забулена жена ви е казала: „Никога не подценявай враговете си.“ Малко скучен сън. Като филм – холивудска продукция... Пък и нравоучителен. Съвсем... холивудска продукция – пренебрежително завърши Марта.

Матев, вече наистина изумен, я загледа със суеверен ужас.

Марта се усмихна тържествуващо като илюзионист след невиждан фокус, а доктор Жлебинска снизходително потупа вцепенената от напрежение ръка на Матев и поясни:

– Има такива хора. Поетесата Анна Ахматова също е била от тях. А с „тайнствените“ способности на Мартичка аз се занимавам вече от половин година и се надявам...

– А, не се надявай! – я прекъсна Марта. – Не ща вече да съм ти бяла мишка и опитно зайче. Ако държиш да останем приятелки, дай да прием кафе и да си приказваме.

– Добре, добре – сговорчиво се съгласи доктор Жлебинска. Личеше, че несъгласието на Марта никак не нарушава изследователските ѝ планове.

Матев сякаш се съвземаше след припадък. С доста обезкуражен глас попита:

– А вие... на вас какви сънища ви се вестяват?...

Марта се зарадва на въпроса като дете, което ще се похвали с играчката си.

– Много са интересни. Понякога са малко страшни, но друг път са весели... не ти е работа! Да се смееш на-

сън, да се смееш... Снощи например гледах историята на котарака в чизми. Ама как е било наистина! Седяха Воденичарчето и Котарака край реката, уловили риба, опекли я и вече я изяхи.

Котарака потърка с лапа мустаци и каза: „Благодаря, господарю, нахраних се. Сега е време да ти се отплатя.“ Воденичарчето зина, пък Котарака се усмихна самодоволно и продължи: „Защо се чудиш, че ти говоря? Нали си виждал как говори гарванът на клисаря?“ „Е, да, ама гарван!“ – вика Воденичарчето. А Котарака сумти: „Значи някаква си гарга има право да говори по човешки, а – ЕДИН почтен котак – не! Но ти май че се страхуваш от мен – уж чак сега забеляза Котарака. – Изглежда ме мислиш за ученик на сатаната. А аз съм по-благочестив от кой да е свещеник. Ако искаш, мога даже да целуна иконата, дето виси на шията ти.“ „Не, не! – размаха ръце Воденичарчето. – Ама че грях! Кой котак целува икони!“ „Не настоявам – завъртя опашка Котарака. – Просто исках да ти покажа... Но ние впрочем имаме доста по-сериозна работа.

Трябва да помислим за бъдещето. Освен закуската, която ти така великодушно подели с мен, какво още имаш в торбата?“ „Наследството – се усмихна накрито Воденичарчето и показа потъмняла жълтица. – Голямо наследство: един котак и една жълтица.“ „И на мен не ми е приятно да си припомням тая толкова несправедлива делба: воденицата и три жълтици – на големия брат; магарето и две жълтици – на средния; котарака и една жълтица – на малкия... Но няма значение. Мислиш ли, че с жълтицата можем да купим нещо съществено?“ – се заусуква Котарака. „Какво например?“ „Чизми, кадифен костюм и шапка с пера. За мен.“ „Я не се занасяй! – се ядоса Воденичарчето. – Най-напред говориш, после искаш да се облечеш

като кралски паж...“ „Накрая ти ще си много доволен от всичко това – каза Котарака. – Да вървим!“

Воденичарчето се потътри неохотно, като се питаше откъде му е дошло това чудо на главата.

После Воденичарчето стана зет на краля. Това е известно на цял свят, защото грамотният господин Перо разпространи тази история. И светът си чете и хич не се сеща, че в дъното на тая ми ти работа има нещо тъмно...

... Една тъмна кула и две странни същества, облечени в тъмни дрехи – Кралският звездоброец и слугата му. „Никой ли не ни чува, Каспар?“ – зашепна Кралският звездоброец. „Запълних ушите им със звън на насекоми. Говори спокойно“ – отвърна той, който минаваше за слуга на Звездоброеча. „Никой ли не се съмнява в произхода и богатствата на нашия млад крал?“ „Отстраних всички мисли по тези въпроси.“ „А братята на Воденичарчето, тоест – на младия крал?“ „Пратих им вест, че е заминал в задморски страни. А той е обиден от несправедливата делба и няма да ги потърси.“ „Как се чувства нашето малко чудо – Котарака?“ „Мисля, че засега това добро животно е най-щастливото същество на земята, защото е запазило същността си, изпитва удоволствията си като котак, а съзнанието, което ние насадихме у него, му дава възможност да възприема света пълноценно. След нашето отпътуване той ще ни бъде отличен кореспондент. За да не буди съмнения, през няколко години ще сменя местожителството си и ще ни дава пълна информация. Така че нашата мисия на Земята е завършена. Струва ми се, можем вече да захвърлим човешкия си облик и да престанем да говорим. Толкова енергия се изразходва при това човешко общуване!“ Звездоброеча помълча и въздъхна съвсем по човешки: „Ти каза *енергия*. А досега, зает с човешки-

те проблеми, имал ли си случай да помислиш колко пехи енергия ще са ни необходими, за да се върнем на Схак?“ „Известно е – отвърна бързо този, който минаваше за слуга на Звездоброец. – Сто и трийсет хиляди четиристотин и седем пехи.“ „А ние разполагаме едва със сто и трийсет хиляди триста и деветдесет пехи.“ „Не е възможно – каза слугата Каспар. – Там никоой не греши в изчисленията.“ „Да, не греши. Но те не са искали ние да се върнем.“ „Не може да бъде. Мен ме чакат, а и тебе“ – се възмути Каспар. „Но Могъщия се страхува от нашите обединени сили. Решил е да се отрве от нас, като е изпуснал съзнателно в изчисленията енергията, необходима, за да сменим вида си с човешки. Като го попитаме след завръщането си как е станало това, той ще отговори, че не ни е задължавал да се превръщаме в хора. А как бихме ги опознали, ако им се явим в истинския си вид, прилични на техните зли духове?“

Каспар помълча, после предпазливо произнесе: „Но ти каза *като се върнем!*“ „Ще се върнем. И затова ми беше нужно цялото това представление с котаци и крал-воденичари. Нашето Воденичарче притежава невероятна жизнена енергия – за поне сто и петдесет години. Кой човек достига тази възраст? А и защо ще му е? Ние ще вземем от него липсващите ни петнайсет пехи. Е, ще го лишим от половината му живот, но в замяна му дадохме кралство. Малко ли са шейсет години живот за един крал? Някои от поданиците му не достигат и трийсет“ – равнодушно обясни Звездоброец. „Никаква власт не може да замести живота“ – възрази Каспар. „Но те дават живота си за власт.“ „Да се възползваме от тяхната наивност, е недостойно. Няма ли други начини?“ „Нужна ни е енергия от мислецо същество, следователно изключваме силните живот-

ни. Ако съществото не притежава поне трийсет пехи енергия, то ще умре. На света има един-единствен човек, нашият млад крал, който е зареден с цели петдесет и две пехи. Те са му даже излишни“ – спокойно установи Звездоброеца. „Не може ли да се вземе от много хора по малко?“ „Ще се разпилее толкова, колкото и ще съберем.“ „И все пак, казано на човешки език, това е кражба и полуубийство. А и по нашите закони е престъпление“ – с възмущение изрече Каспар. „Да, на това се е надявал Могъщия. Той знае, че ти никога не би станал престъпник. А не би позволил на мен да стана. И тъй прощавай, весела родино Схак! Ще доживеем вековете си на тая дрипава Земя.“

Тогава се дочу шумолене и Котарака скочи от прозореца пред смаяния Звездоброец и слугата му. Свали шапка, направи поклон и рече: „Чух и разбрах. Много ви благодаря за подобрението, което сте ми направили. И се наемам да ви помогна.“ „Ти?“ – смутолеви Звездоброеца. Каспар се покри със странни сребристи петна. Това се случва на жителите на Схак, когато са силно изненадани. „Ах, как пропуснах! Напълних със звън човешките уши, забравих, че този също мисли! И че съм го пуснал да мисли сам!“ Междувременно Котарака бе успял да изчезне. Двамата в кулата се заобиколиха с някакво нечовешко мълчание. Слушаха далечен разговор. Между краля и Котарака.

Постепенно около тях трепна сияние, надигна се, освети сводовете, сгъсти се, от гълъбово стана ярко лилаво... Каспар отиде към вратата и я отвори с поклон. Младият крал влезе, седна пред каменната маса и каза: „Котарака ми разправи всичко. Е, добре, вземете част от силата ми, щом ще ви е от помощ!“ Звездоброеца потъмня: „Ако това стане, ние ще ви лишим от половината ви живот.“ „Знам – каза смело кралят,

– но старостта е печална и не ми трябва.“ „Така мислите сега, защото сте млад. Когато остареете, ще се чувствате ограбен и ще ни проклинате.“ Кралят се усмихна: „Едва ли.“ „Нашата съвест не ни позволява да се възползваме от вашето лекомислие. Да извършим подобно нещо, ще е престъпление.“ „Че защо ще е престъпление? Вие няма да откраднете силата ми, аз ще ви я подаря. Най-накрая все трябва с нещо да ви се отблагодаря за престола и хубавата жена.“ Каспар и Звездоброеца се спогледаха. А кралят продължи: „Нима там, във вашата страна, няма обичай да се приемат подаръци?“ От обясненията на котака кралят бе успял да разбере само, че силата му е нужна на чуждоземните, за да си идат у тях. Къде е това „у тях“ и през ум не му минаваше. Тогава Каспар коленичи пред краля: „Да, кралю, там, у нас, никой не дава никому нищо даром. Там всички са много щастливи и неблагодарни. Вие тук живеете зле, но си и помагате. И затова, ако ти ме искаш, аз, кралю, ще остана тук и ще ти бъда верен поданик – после се възви към Звездоброеца. – Подарявам ти шейсет хиляди и двеста пехи. Можеш да заминеш веднага.“ Звездоброеца се взираше в Каспар: „Наистина ти не си способен на престъпление. Но аз мисля, че злото трябва да бъде унищожено даже и чрез зло. И затова ще се завърна на Схак на каквато и да е цена и ще се разплатя и заради теб.“ „Ако ви трябва злато, да ви дам“ – намеси се кралят. Той вземаше пехите за някакви монети. „Не! – Звездоброеца се поклони. – И ние понякога умеем да бъдем благодарни. – Обърна се към тъй наречения Каспар. – Ще взема само необходимото. Оставям на твое разположение шейсет хиляди пехи.“ Поклони се повторно до земята и бързо се отдалечи. Страхуваше се да не се зарази и той от човешко великодушие. А Каспар остана в двореца и

се прочу като учен мъж и чудодееен лекар, който възкресява мъртъвци, изправя сакати и схванати и връща ума на луди. Кралят го засипа с титли и почести, но не се възползва от услугите му, защото не боледуваше никога и достигна здрав и бодър сто и шейсет години. Погребах го с кралски почести. Каспар вървеше след катафалката и мислеше: „Жалко. Ако си беше останал воденичар, щеше да живее не по-малко от сто и седемдесет години.“

Марта огледа зашеметената компания и лукаво прошепна:

– А котаракът е още жив. Само дето не носи чизми. Един такъв жълт котарак, с прекалено дълги мустаци и твърде присмехулно изражение.

– Остава да кажеш, че това е твоят собствен котарак – сломена измърмори доктор Жлебинска.

– Не. Много ги обичам, но не мога да си завъдя. Нали все пътувам. А този, Жълтия, ме наблюдава от поне две години. Разхожда се и наблюдава. Ама и аз го наблюдавам.

Матев имаше вид на сомнамбул.

– Но това, което ни изприказвахте, е цял фантастичен разказ за деца!

– Напишете го. Подарявам ви го – великодушно протегна длан Марта. И безпомощно изрече: – Ами сега, като трябва да вървя, пък не ми се става? – помълча и се надигна. – Няма как. Довиждане.

Матев я изпрати до вратата, погледа след нея, върна се и поръча двойни дози алкохол за Нели и за себе си.

– Взе ли ти ума? – с гордост попита Нели.

– Изумителна е! – съгласи се Матев. – Откъде се взе?

– Е, не е паднала от небето – утеши го Нели. – Един-

ственото необичайно нещо при появяването ѝ на света е, че майка ѝ я родила чак когато навършила петдесет и пет години. Преди това не ѝ се удавало...

– А баща ѝ?

– Той бил почти на петдесет и шест, но в това няма нищо изумително. Марта е много приятен човек, а странностите ѝ предизвикват у мен възхищение. Изследвам тайнствената ѝ способност, възможно е да достигна до интересни заключения...

– Иначе... е съвсем нормална, нали? – изтърва се Матев.

Доктор Жлебинска се разсмя.

– Абсолютно. Но, ако се влюбиш в нея, рискуваш да ми станеш пациент.

– Съгласен съм – непоколебимо заяви Матев. – Говорят, че твоето лечебно заведение бележи невероятни успехи.

– Как няма да говорят, като съм снаха на професор Жлебински и жена на толкова важен мъж? Не, не, дано никога нямаш нужда от моята висококвалифицирана лекарска помощ. А що се отнася до Мартичка, не вземай думите ми на сериозно. И какъв мъж си ти, ако ще се изплашиш от странностите на една очарователна жена?

– Не се плаша. Готов съм „да вляза в боя“, както е речено, и няма да отстъпя, макар че съм уверен – тя не само мен е очаровала.

– Е, да, и тя като Кармен може да каже: „Имам поклонници дузина, но те не са по моя вкус“ – хитро подхвърли Нели Жлебинска.

– Това „повече разпалва моя гняв“, както пее граф Ди Луна – отвърна в тон Матев и разговорът им се прехвърли върху оперната музика, която и Жлебинска, и Матев обичаха, и завърши с признанието на Ма-

тев, че никога не му се е случвало да види Марта на сцена.

Жлебинска обеща да му намери билет за премиерата на „Принцеса Турандот“ и ... изпълни обещанието си.

Жестоката принцеса Турандот окончателно плени Матев и той, подобно на Калаф, реши да заложил главата си.

На следващия ден Марта получи букет с визитна картичка и покана за вечеря.

Матев очакваше, че изисканият му жест ще я трогне. Излъга се. Отговорът бе:

„Благодаря много. Не вечерям. Поканете ме на кафе следващия месец, в одинайсет часа.“

Матев люто се закани.

На първи следващия месец вдигна телефона, за да уточни мястото, където ще се пие това кафе.

Отговориха му, че Марта Матева е в Австралия и ще се върне на трийсет и първи този месец в шест часа сутринта.

Естествено е след нощен полет човек да спи през деня. Но Матев реши да бъде свиреп и никакви съображения да не го спрат. Точно в десет и трийсет той повтори поканата си.

Сънената Марта отвърна:

– Помня, помня, до одинайсет часа има цял половин час.

Матев се въоръжи с търпение. Не се и надяваше Марта да дойде.

Но точно в одинайсет тя се появи весела и блестяща и захвана да му разказва някаква история, в която действащите лица бяха духът Данхаш, джинът Канхаш, феята Бану, принц Ахмед и принцеса Бадрулба-